

ΣΧΟΛΗ Ε.Μ.Φ.Ε. - Ε.Μ.Π. - ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΗΜΑΤΟΣ

6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ 2011-12

4 Ιουλίου 2012 – 12:00 μμ

Διδάσκων: Σ. Μαλτέζος

Ανοιχτό μόνο το βιβλίο των μαθήματος: «Εισαγωγή στην Ανάλυση Σήματος»

Γράφετε και τα 4 από τα 5 ισοδύναμα θέματα

Διάρκεια εξέτασης: 2 ½ ώρες

Προσοχή! Η ύπαρξη κινητών τηλεφώνων, iPhone, iPad και συναφών συσκευών (ενεργοποιημένων ή μη) σε ορατό σημείο στη θέση του εξεταζόμενου κατά τη διάρκεια του διαγωνισμάτος είναι αιτία μηδενισμού.

Θέμα 1^ο

I) Να καθορίσετε κατά πόσο τα συστήματα που περιγράφονται από τις ακόλουθες σχέσεις εισόδου-εξόδου είναι χρονικά αμετάβλητα, αιτιατά ή γραμμικά.

a) $y(t) = x(\sqrt{t})$.

b) $y(t) = e^{x(2t)}$.

II) Η σχέση εισόδου-εξόδου ενός συστήματος που παρουσιάζει ανάδραση εξόδου (ηχώ) είναι: $y(t) = x(t) + \alpha y(t-T)$, όπου $x(t)$ αιτιατό και $0 < \alpha < 1$.

1/2 a) Να υπολογίσετε την κρουστική του απόκριση $h(t)$ εργαζόμενοι στο πεδίο του χρόνου.

b) Να εξετάσετε αν το σύστημα είναι ευσταθές κατά ΦΕΦΕ (Φραγμένης Εισόδου - Φραγμένης Εξόδου).

Θέμα 2^ο

I) Τα σήματα εισόδου $x(t)$ και εξόδου $y(t)$ ενός γραμμικού, χρονικά αμετάβλητου συστήματος

συνδέονται μέσω της ακόλουθης ολοκληρωτικής εξίσωσης: $\int_{-\infty}^{+\infty} x(\tau) e^{-\alpha(t-\tau)^2} d\tau = y(t)$. Αν $y(t) = e^{-bt^2}$ με

$\alpha, b > 0$ και $\alpha \neq b$, να βρείτε το σήμα εισόδου $x(t)$ με τη βοήθεια του μετασχηματισμού Fourier.

II) Ένα σύστημα πρώτης τάξης με ανάδραση περιγράφεται από την ακόλουθη εξίσωση διαφορών:

$$y(n) = \alpha y(n-1) + bx(n) + x(n-1), \quad \alpha, b \in \mathbb{R}, |\alpha| < 1$$

a) Να βρεθεί η σχέση μεταξύ των α και b έτσι ώστε η απόκριση συχνότητας να είναι σταθερή και ίση με τη μονάδα, δηλαδή $|H(e^{j\omega})| = 1$ (άρα χωρίς παραμόρφωση πλάτους). Υπάρχει ωστόσο παραμόρφωση φάσης; Δώστε το σκεπτικό της απάντησής σας.

b) Να βρείτε την έξοδο $y(n)$ του συστήματος αν $\alpha = 1/2$ και $x(n) = (1/2)^n u(n)$.

$$\left(\frac{1}{2}\right)^n u(n)$$

$$\delta(n) = u(n) - u(n-1)$$

$$R[\delta(n)] = R[u(n)] - R[u(n-1)]$$

$$h(n) = S(n) - S(n-1)$$

Θέμα 3^ο

I) Θεωρείστε ένα σήμα $y(t) = x(t) + \sin \frac{\pi}{T_s} t + 3 \sin \frac{4\pi}{T_s} t$ στο οποίο πρόκειται να πραγματοποιηθεί δειγματοληψία με συγκεκριμένη περίοδο δειγματοληψίας T_s . Υποθέστε ότι το σήμα $x(t)$ έχει φάσμα κατά Fourier $|F(\omega)| = A(\omega) = 0$ για $\omega \geq \omega_c$ και ότι η T_s είναι κατάλληλη για την ασφαλή (μοναδική) ανακατασκευή μόνο του $x(t)$ με βάση το θεώρημα δειγματοληψίας.

a) Ποια συνθήκη ικανοποιεί η περίοδος δειγματοληψίας T_s ; Γράψτε την αναλυτική έκφραση του σήματος y ως συνάρτηση του διακριτού χρόνου λόγω της δειγματοληψίας.

β) Είναι η περίοδος δειγματοληψίας T_s κατάλληλη για την ασφαλή ανακατασκευή του σήματος $y(t)$ ή ενδεχομένως εμφανίζεται το σφάλμα της επικάλυψης (διφορούμενη δειγματοληψία) και αν ναι, γιατί; Εξηγείστε αυτό που διαπιστώνετε με χρήση ενός πρόχειρου διαγράμματος.

II) Υποθέστε ότι σε αρμονικό σήμα $x(t) = A \sin(\omega t)$ πραγματοποιείται δειγματοληψία με περίοδο $T = 1$ και προκύπτει το σήμα $x(n) = A \sin(\omega n)$. Θεωρείστε τις ακόλουθες τιμές συχνότητας του αρχικού σήματος: $\omega = \pi/4$, $\omega = \pi/2$, $\omega = \pi$, $\omega = 9\pi/4$, $\omega = 7\pi/2$.

a) Για ποιες τιμές συχνότητας η δειγματοληψία είναι κατάλληλη σύμφωνα με το θεώρημα δειγματοληψίας;

β) Για ποια ζεύγη συχνοτήτων δημιουργείται σφάλμα επικάλυψης των σημάτων; Δικαιολογήστε επαρκώς την απάντησή σας και στα δύο ερωτήματα.

Θέμα 4^ο

Η κρούστική απόκριση ενός συστήματος είναι $h(n) = \alpha^n u(n) + b\alpha^{n-1} u(n-1)$.

α) Να βρείτε την απόκριση συχνότητας $H(\omega)$.

β) Να καθορίσετε τη διαφοροεξίσωση που συσχετίζει το σήμα εισόδου $x(n)$ με το σήμα εξόδου $y(n)$.

γ) Είναι το σύστημα αιτιατό; Για ποιες τιμές των παραμέτρων α και b θα είναι ευσταθές κατά ΦΕΦΕ;

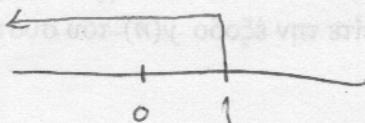
Θέμα 5^ο

Ένα γραμμικό, χρονικά αμετάβλητο σύστημα περιγράφεται από την ακόλουθη συνάρτηση μεταφοράς:

$H(z) = \frac{z^{-1} + z^{-2}}{(1 - \alpha z^{-1})(1 + bz^{-1})}$. Αν το σήμα εισόδου είναι $x(n) = 5u(n)$, να βρείτε το σήμα εξόδου $y(1)$ χωρίς να προσδιορίσετε το $y(n)$, $\forall n$.

Υπόδειξη: Χρησιμοποιείστε την ιδιότητα της παραγώγισης καθώς και το θεώρημα της αρχικής τιμής του μετασχηματισμού Z για ένα σήμα $f(n)$ διακριτού χρόνου: $f(0) = \lim_{z \rightarrow \infty} F(z)$, όπου $F(z) = Z[f(n)]$.

$$n-1 \leq 0 \Rightarrow n \leq 1$$

Καλή Επιτυχία!